

BILTEN

DERBY BOSNIA-HERZEGOVINA
COMMUNITY ASSOCIATION

Juli 2016

Izdanje 10

Sjećanje na Žrtve Genocida u Bosni i Hercegovini

SJEĆANJE NA ŽRTVE GENOCIDA U BOSNI I HERCEGOVINI

11. Jula ove godine, navršila se tačno 21 godina od Srebreničkog genocida. Udruženje građana Derby je tim povodom u Nedjelju 10. Jula održalo komemoracioni skup prilikom kojeg je, između ostalog, otkriven spomenik koji je posvećen majci Bošnjakinji, žrtvi i svjedoku genocida u Bosni i Hercegovini.

Sa 21 godinu starosti, osoba formalno prelazi u odraslu osobu ili kako to ovdje zovu "Coming of Age". Na hiljade bosanskih mladih ljudi nikada nije imalo priliku da odraste niti da proslavi svoj 21. rođendan jer su sistematski poubijani samo zbog njihove nacionalne pripadnosti. Najmlađa žrtva genocida koja je ukopana u Potočarima prije tri godine je beba Fatima Muhić. Imala je samo dva dana kada su je zločinci ubili. Fatima bi ove godine slavila svoj 21. rođendan.

Živimo u turbulentnim vremenima. Svjedoci smo povećane razine mržnje, a posebno anti-muslimanske mržnje, i nikada nije bilo važnije da se ovakvi skupovi

održavaju i da se mladi ljudi što više uključe kako bi mogli naučiti i drugima poslati poruku da takva mržnja dovodi do genocida.

Spomenik, koji je napominjemo financiran od strane "Heritage Lottery", zvanično su otkrili volonteri koji su pomagali u cjelokupnom projektu pod nazivom „Bosnian War People and Children Saving History, Language and Culture in East Midlands“, gradonačelnica grada Derby, Councillor Linda Winter i Zemka Zahirović, Majka koja je izgubila tri sina i muža a već više od 20 godina živi u Derby-u.

Sve je započelo vjerskim dijelom gdje je nakon klanjanja podne namaza proučen Yasin. U glavnom dijelu programa, prisutnima se najprvo obratila predsjednica našeg udruženja Nermina Webster i tom prilikom im poželjela dobrodošlicu a onda je Menadžer Centra, gospodin Ferid Kevrić sve prisutne upoznao sa projektom iz kojeg je između ostalog proistekao i ovaj spomenik. Nakon Feridovog

obraćanja, Ramiz Zahirović i Emil Zahirović-Algie su pročitali ispovijest Sudbina Musić iz sela Čarakovo kod Prijedora. Nakon toga, čitanjem recitacija, programu su doprinijeli Adna Bjelobrić, Sara i Sana Akram, Aldijana Pobrić i Amela Subašić.

Nakon kraćeg programa u unutrašnjim prostorijama centra, gosti su se preselili na vanjski dio gdje je uz mnogo suza i emocija i zvanično obavljeno otkrivanje spomenika.

Važno je napomenuti kako je odmah nakon otkrivanja spomenika, od strane našeg imama Ahmeda ef. Gope, proučena dova a potom je najprvo gradonačelnica grada Derby položila cvijeće a onda i svi ostali koji su to imali želju da učine.

Ovom prilikom se želimo zahvaliti svima onima koji su na bilo kakav način doprinijeli ovom projektu, a posebno hvala ide za sve one koji su spremili i donirali hranu za ovaj događaj veoma značajne vrijednosti za sve nas.

Dr. Denis Zvizdić u društvu sa Philipom Hammondom desno i Dr. Waqar Azmi lijevo

KOMEMORACIJA U "FOREIGN AND COMMONWEALTH OFFICE" POVODOM SREBRENIČKOG GENOCIDA

Ministar vanjskih poslova Velike Britanije, g. Philip Hammond, u republike Bosne i Hercegovine, Ponedjeljak 11. Jula 2016. godine u sada već svom bivšem "Foreign and Commonwealth Office", bio je domaćin ovogodišnje i u Britaniji glavne komemoracije sjećanja na žrtve genocida koji se u Julu 1995 godine dogodio u Srebrenici.

Ovom događaju, čiji je glavni organizator dobrotvorna organizacija "Remembering Srebrenica", prisustvovali su mnogi zvaničnici uključujući i domaćina, ministra vanjskih poslova Velike Britanije, gospodina Philipa

Hammonda. Ispred vlade republike Bosne i Hercegovine, prisustvovao je predsjedatelj vijeća ministara Dr. Denis Zvizdić. Nedžad Avdić i Hajrudin Mesić, obojica preživjeli Srebreničani, također su prisustvovali ovom skupu i podijelili svoju priču sa prisutnima nakon čega je program zatvoren paljenjem svijeća uz nastup Aide Corbadžić i Belme Alić.

Ovom skupu su prisustvovali i uposlenici našeg udruženja kao i nekoliko drugih naših građana.

Nedžad Avdić, čovjek koji je kao dječak od 17 godina preživio Srebrenički genocid.

Ispovijest - Nedžad je preživio strijeljanje: "Jovo, isпали još po jedan metak u glavu!"

Vijest o napadu srpske vojske na Srebrenicu stvorila je strah i paniku među narodom. Jednostavno, nismo znali kuda pobjeći. Neki su se odlučili za odlazak u Potočare, a drugi za bijeg prema Tuzli. Porodica Avdić se razdvojila. Majka i sestre su otišle u bazu u Potočarima, a Nedžad i njegov otac su odlučili da bježe preko šume.

Babo mi je tada rekao da se odlučim da li ću u Potočare ili sa njim. Bilo me je strah, ali nisam smio ići u Potočare. Odlučio sam da idem preko šume.

Svjedoči da je duž puta susretao brojne ranjenike i ubijene. Oni koji su preživjeli nisu imali izbora. Morali smo se predati Srbima. Izašli smo na asfaltni put između Bratunca i Konjević Polja. Tu su nas čekali srpski vojnici. Nakon toga smo odvedeni na livadu u Sandićima, gdje su već boravile grupe zarobljenika. Mislim da je bio 13. juli. Jedan srpski vojnik nam se obratio. Rekao je da su oni iz Srbije. Dok je on pričao mi smo morali uzvikivati parole: Živio kralj! Živjela Srbija! Morali smo aplaudirati dok su srpski vojnici držali govore. Tu su počele torture i prebijanja. A u kućama pored nas čuli smo prve rafale. Vjerovatno su ubijali ranjenike.

Prebačeni smo u Bratunac. Prenočili smo u kamionima, a već sutradan su bili na drugoj, sada nepoznatoj, lokaciji. Kasnije sam saznao da je riječ o Zvorniku. Bio je 14. juli. Dovedli su nas u osnovnu školu u Petkovcu kod Karakaja. Torture su počele i prije nego što smo ušli u školu. Već u kamionima je bilo užasno. Ljudi su pili vlastitu mokraću, jer vodu nisu vidjeli danima. Tražili smo vodu, ali odgovor je bilo premlaćivanje. Onda smo tražili da nas puste ili ubiju. Odgovor je bilo premlaćivanje svakog od nas. U školi su počela i prva ubijanja ljudi koji su dovezeni zajedno sa Nedžadom.

Došao je red na nas. Rekli su da izlazimo po dvojica, jer je Crveni krst došao da nas registruje. No, nije bilo tako. Čim smo ustali vojnici su počeli pucati kroz prozore. Onaj ko je stigao do hodnika morao je skinuti odjeću i obuću, a onda su nam zavezali ruke. Tada mi je bilo jasno šta će biti sa nama. Leševi i krv bili su po svuda ispred škole. Zarobljenim Bošnjacima naređeno je da se ponovno popnu na kamion. Vozili smo se 10-tak minuta. Padala je noć. Naredili su da izlazimo po petorica. Tada sam shvatio da su nas doveli do brane crvenog mulja, koju je koristila fabrika Birač. Korak, dva, tri, a potom rafali! Pokušavao sam da se sakrijem i zavučem iza drugih ljudi. To su radili svi, ali nisam se mogao sakriti. Došao je red na mene.

Iako je bilo mračno, vidio sam redove mrtvih ljudi. Kako se približavao tijelima, razmišljao sam o tome kako ću umrijeti, gdje će me metak pogoditi. Pitao sam se:

Hoće li moja mati znati gdje sam završio? Moje misli je prekinula naredba: Lezi! Pokušao sam da legnem, ali oni su zapucali. Ne sjećam se kako me metak pogodio. Ležao sam i drhtao: Osjećao sam bolove u desnoj ruci, grudima i stomaku. Okolo su se čuli jauci drugih ljudi. Umirao sam. Molio sam Boga da dođu da me ubiju, nisam mogao da trpim bolove, ali nisam imao hrabrosti da ih zovem.

Kada je prestala pucnjava čuo sam razgovor dvojice srpskih vojnika. Jedan je rekao: Jovo, pregledaj ko ima toplo tijelo i isпали još po jedan metak u glavu. Drugi je odgovorio: J... im mater, mrtvi su! Odjednom čizma staje pored moje glave. Ubijaju čovjeka pored mene. Dodatno me ranio u rame, vrat i potiljak. Pomislio sam: Majko moja, što ne umirem, sav sam izranjavan!? Nisam smio da ga zovem, a čekao sam svaki trenutak da dođe i ubije me, priča Nedžad. No, nekoliko minuta poslije čuo se zvuk kamiona. Podigao sam glavu i vidio da se jedno tijelo miče. Pitao sam: Jesi li živ? Kaže: Živ sam! Hajde me odveži. Rekao sam da ne mogu, ali on je uporno zvao. Nekako sam se uspio okrenuti nekoliko puta i doći do njega. Zgulio mi je povez sa ruku. Prije dolaska drugog kamiona, uspjeli smo pobjeći u neki kanal i žbunje, prisjeća se Nedžad, koji je puzao po leševima kako bi spasio svoj život.

Drugi muškarac bio je lakše ranjen. Skinuo je potkošulju i zavio mi rane. Zaspao sam u njegovom krilu. Sjećam se da me je nepoznati muškarac probudio nakon nekoliko sati sna. Bila je zora.

Jedva sam hodao. Našli smo račune za struju i onda smo saznali u kojem smo mjestu. Vidjeli smo toranj glinice. To je bio jasan znak da smo u Zvorniku. Lutali smo danima. Molio sam muškarca s kojim sam išao da me ostavi. No, on je bio uporan. Išao je ispred mene sa štapom, savijao travu kako bi ja mogao puzati. Kada nisam mogao puzati, muškarac me je nosio i molio da još jedan dan izdržim. Prošli smo nekako kroz srpske linije, kroz linije Armije BiH. Imali smo sreće da ne nagazimo na mine. Izašli smo u Vitinici kod Sapne, priča nam Nedžad.

Kada smo stigli do Vitinice, nismo znali o kojem se selu radi. Vidjeli smo ženu sa šamijom i muškarca, i shvatili smo da se radilo o Bošnjacima. Kada nas je vidio, muškarac koji je stajao sa ženom je pobjegao. Rekli smo: Nemoj bježati! Mi smo muslimani iz Srebrenice. Doveo je vojnike i ljekare. Bilo je dosta ljudi oko mene. Davali su mi vodu. Hranili su me. Plakao sam kao malo dijete.

BIBLIOTEKA U BOSANSKO HERCEGOVAČKOM CENTRU

Kao što smo već ranije pisali, u sklopu projekta finansiranom od strane Heritage Lottery, u prostorijama našeg centra pokrenuta je biblioteka sa knjigama pisanim na Bosanskom jeziku kao i drugim jezicima koji potiču sa prostora bivše Jugoslavije. Zahvaljujući vašim donacijama, sa knjigama koje je naše udruženje već posjedovalo, iznos knjiga koji trenutno imamo je oko 200.

Svaka knjiga će biti registrovana i zavedena u inventar a kada se to i druge tehničke stvari odrade, vi svi ćete imati priliku iznajmljivati te iste knjige.

Ovom prilikom apelujem na sve naše građane za doprinos ovoj našoj maloj biblioteci u vidu jedne knjige pisanoj na gore navedenim jezicima. Hvala.

**Derby Bosnia and Herzegovina
Community Association**

**Bosnia & Herzegovina Centre
99 Curzon Street
Derby, DE1 1LN**

**Phone: 01332 294436
Fax: 01332 293772**

**E-mail:
bihcommderby@hotmail.com**

Web:

